

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมได้มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในภาคธุรกิจและยังเกิดแรงผลักดันจากสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญยิ่งขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของธุรกิจอาจส่งผลกระทบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นที่หลีกเลี่ยงได้ยาก การที่ภาคธุรกิจได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมถือเป็นหัวใจพื้นฐานที่นำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง ครอบคอบการดำเนินงานโดยคำนึงถึงสังคมร่วมด้วย และมุ่งไปสู่ทิศทางที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามมาในยุคกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้หน่วยงานทุกภาคส่วนต้องปรับตัวและพัฒนาการดำเนินงานในทุกด้านของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนจึงเป็นการดำเนินงานที่ไม่ละเลยผลประโยชน์และคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสียด้วย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2556)

บริษัทต่างๆ จึงได้ยึดแนวปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ การเอื้อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเหมาะสมโดยไม่เบียดเบียนฝ่ายใด ไม่ขูดรีดแรงงานลูกจ้าง ไม่ฉ้อโกงลูกค้า ไม่เอาเปรียบคู่ค้า ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือทำร้ายชุมชนโดยรอบด้วยการก่อมลพิษ เป็นต้น (สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม, 2553 : ออนไลน์) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดตั้งสถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility Institute: CSRI) เพื่อส่งเสริมให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดำเนินงานในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้น และวางแนวทางการจัดทำรายงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมธุรกิจ (CSR Report) เป็นรายงานประจำปี ปัจจุบันจะเห็นว่าบริษัทจดทะเบียนต่างๆ ให้ความสำคัญต่อการรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้นซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาร่วมกันอย่างเกื้อกูลระหว่างภาคธุรกิจและสังคมนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป โดยที่ผ่านมามีสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูลด้านสังคม โดยบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องจัดทำเอกสารเผยแพร่แก่สาธารณชน ได้แก่ แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) หรือรายงานประจำปี (แบบ 56-2) ของบริษัท อ้างอิงไปยังรายงานที่จัดทำแยกเล่มที่เปิดเผยในเว็บไซต์ของบริษัท และเปิดเผยสาระสำคัญโดยรวมอยู่กับข้อมูลการดำเนินงานอื่น ๆ ของบริษัทโดย

อธิบายกระบวนการจัดทำรายงานไว้ในหัวข้อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2557 เป็นต้นไปตามกรอบการรายงาน CSR บูรณาการในรายงานประจำปีเพื่อเป็นบรรทัดฐานเดียวกันในการเปิดเผยข้อมูลและทำให้นักลงทุนได้รับข้อมูลที่สำคัญ ชัดเจนและถูกต้อง สามารถใช้ในการตัดสินใจลงทุนได้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2556)

จะเห็นได้ว่า ในปี 2558 มีการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลุ่มธุรกิจบริการถือว่า มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยสูงเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 45 เปอร์เซ็นต์ ของอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศ และเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น อีกทั้งอนุญาตให้นักลงทุนมาถือครองหุ้นได้หลังจากมีการเปิดการค้าเสรีและธุรกิจบริการก็สามารถขยายตลาดให้ครอบคลุมส่วนแบ่งการตลาดทั้งในประเทศและนอกประเทศได้เพิ่มมากขึ้น (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2558: 1) สำหรับหมวดธุรกิจการแพทย์ พบว่า มีดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านสังคมสูงสุด แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสังคมได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากธุรกิจการแพทย์มีความเจริญก้าวหน้าพร้อมกับพัฒนาการหลายๆด้านของสังคม ดังนั้น การดำเนินงานในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างมากที่จะต้องรับผิดชอบต่อในทุกขั้นตอนของกระบวนการทำงาน (วรรณิกา แก้วประดิษฐ์, 2558) ดังนั้น จะเห็นว่าหมวดธุรกิจการแพทย์เกี่ยวข้องกับประชาชนและสังคมเป็นอย่างมาก ในการดำเนินงาน หากนำแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมมาใช้ร่วมด้วย ก็จะช่วยให้สร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการว่าธุรกิจได้คำนึงถึงสังคม มีความมุ่งมั่นและให้บริการที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ให้ความเสมอภาคไม่แบ่งชั้นในการให้บริการมีการรับรองสิทธิให้แก่ผู้ป่วย แข็งใจให้กับผู้ป่วยทราบในเรื่องสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบต่อสิทธิแก่ผู้ป่วย จึงสร้างความประทับใจแก่ผู้รับบริการเป็นอย่างดี การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ ประชาชนว่ามีหลักคุ้มครองที่ดีและได้รับสิทธิในดูแลรักษาอย่างเต็มที่ ผู้มีส่วนได้ และนักลงทุนใช้ข้อมูลในรายงานประจำปีมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการตัดสินใจลงทุนในครั้งต่อไป (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ช่วงก่อนการประกาศใช้แนวทางกรอบการรายงาน CSR บูรณาการในรายงานประจำปี ในปี 2554 - 2555 และหลังการประกาศใช้แนวทางกรอบการรายงาน CSR บูรณาการในรายงานประจำปี ในปี 2556 - 2558 เพื่อเปรียบเทียบว่ามีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มจากเดิมมากน้อยเพียงใดและเพื่อให้ทราบการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น หน่วยงานกำกับดูแลสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างถูกต้อง

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น

1.3.2 ทำให้หน่วยงานกำกับดูแล สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมแก่บริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น

1.4 นิยามศัพท์

การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตามกรอบการรายงาน CSR บูรณาการในรายงานประจำปี ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในเรื่องของ ปริมาณการเปิดเผยข้อมูลทั้งในภาพรวมและจำแนกตามหัวข้อความรับผิดชอบต่อสังคม ตามรูปแบบของข้อมูลและลักษณะของข้อมูลที่เปิดเผย

บริษัทที่จดทะเบียนในกลุ่มโรงพยาบาลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมายถึง บริษัทที่จดทะเบียนในหมวดธุรกิจการแพทย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี 2554 จนถึงปี 2558

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved